

Příhoda bernských salašnických psů, kteří strávili několik dnů v lavině

Obětí laviny se stali psi

Šéf krkonošské Luční boudy přeje psům. Do nejdříve položené české boudy mohou se svými miláčky přijít turisté, hosté se s nimi smějí ubytovat a psy mohou mít i zaměstnanci. A tak není divu, že s velkou chatou nedaleko Sněžky se pojí řada příhod se psy.

I po mnoha měsících zákazu vycházek bez doprovodu to každou ze sester někam táhne



Když se Amanda nesmí toulat po zasněžených pláních, alespoň se cachtá v jezírku

Mezi sedmi stálými psími obyvateli na horské planině je i chrt vipet, ale největší zimní újmu si vytrpěli dva bernští salašnickí psi. Dnes už čtyřleté fenky Ambra a Amanda sice milují sníh a v zimě se rády toulají, jenomže jeden takový výlet se jim stal málem osudný. Vypravily se totiž na Silvestra ve vánici na čtyři kilometry vzdálenou Slezskou boudu, jež leží na severozápadní straně Sněžky.

Zvědavost se nevyplatila

Bouda je na polském území a lidé se tam oddávali silvestrovskému veselí. Kolem půlnoci si jeden z hostů odskočil na čerstvý vzduch, jenomže z nepozornosti či pod vlivem společenské únavy si spletl směr a místo k Luční boudě se šel projít na opačnou stranu. A tam leží Kociol Lomniczki, což je polský lavinový prostor, kde v minulosti probíhala nejedna záchranná akce. S Polákem se utrhł sněhový převis, a protože ho při procházce snad ze zvědavosti doprovázely obě fenky, spadly do noční hlubiny všichni tři.

Dva dny bez úspěchu

Kotel vedle Slezského domu má ale ja-

kési schodovité skalní terasy a to Poláka zachránilo. Zachytil se hned na prvním schodu a z něho se mu podařilo nazpět překonat dvoumetrovou svislou stěnu a další mírnější svah už zdolal snadno. I přes slavnostní opojení si dobře uvědomoval, že s ním padali i psi, a tak očekával, že i oni se vyškrábou nahoru. Když se tak nestalo, oznámil jejich zmizení vedoucímu chaty a ten hned věděl, komu pravidelné návštěvnice patří. A tak příhodu ohlásil řediteli Luční boudy Jiřímu Holečkovi. „Nebylo to poprvé, co se někam vypravily. Vracely se i po delší době. Měly dobrou orientační schopnost a oblast mezi Sněžkou, Studniční a Luční horou znaly velmi dobře. Přesto jsme se



hned na Nový rok vypravili do míst, kde s nimi sjela lavina. Stopy už byly dávno zaváté, a tak jsme se snažili fenky zorientovat pískáním a voláním. To jsme dělali i druhý den, ale žádnou odezvu, ať už štěkotem, kňučením nebo pohybem, jsme nezaznamenali,“ vzpomíná ředitel Holeček.

Naděje umírá poslední

Hledající skupina spolu s členem Horské služby se však neodvažovala spustit do Lomnického kotle, protože v kyprém sněhu na strmém svahu co chvíli sjížděly masy navátého sněhu. Přitom stále foukal vítr a byl silný mráz způsobující omrzliny. Oběma bernským salašnickým psům by to ale vadit nemělo, neboť mají kvalitní osrstění a navíc si jako horští psi dovedou poradit. Třeba stejně jako čuvači, kteří už po generace odyklí drsným horským podmínkám, a přesto stačí jeden výjezd do zasněžených hor a oni si raději zalehnou do vlastního sněhového záhrabu než do tepelně izolované boudy.

Celá hledající skupina ovšem žila v přesvědčení, že pokud se psi pádem s lavinou nezabíli, žijí a snaží se o návrat. A tak i třetí den se několikrát pokoušeli navázat

Příhoda bernských salašnických psů, kteří strávili několik dnů v lavině

zvukový nebo vizuální kontakt s fenkami. A byli úspěšní. Ambra se sama dokázala vyškrábat do místa, kde slyšela volání lidí. To bylo slávy.

Zcela vysílená

Zda berňáčky rozdělila při pádu lavina, nebo jestli se vydaly hledat záchranu každá jiným směrem, není jasné. Faktem ale zůstává, že pátého ledna někdo z turistů kolem poledne zaslechl v dálce pod Slezskou boudou kňučení a nahlásil to personálu. Takže velká šance, že druhá fenka, žije vyprovokovala novou záchranou akci. Sněhové podmínky byly přes den o něco málo příznivější, a tak Jiří Holeček tentokrát po dohodě s dalšími dvěma členy horské služby odjel z Luční boudy rolbou. Ta po náležitém ukotvení měla sloužit jako pevný bod pro uchyacení lan záchranářů. Ti se také kolem páté hodiny odpolední spustili po svahu do Lomnického kotle. A vydali se pátrat do míst, kde mělo být slyšet psí naříkání. Jenomže v době pátrání už byla tma a záchranáři na volání neslyšeli žádnou odezvu. Přesto usilovně hledali dál, až hodinu před půlnocí se jim podařilo v měsíčním svitu zahlédnout narušenou sněhovou pokrývku. Byla to další naděje. Jen co se dostali k blíž objevili sněhový záhrab a v něm zcela vysílenou Amandu. „Zranění jsme nezjistili, ale byla na pokraji vyčerpání, sama se sotva pohybovala,“ popisuje dojem z prvního setkání člen horské služby Viktor Kořízek. Vyzvednout psa už bylo pro záchranáře rutinou, ale vůbec ne bezpečné, protože změna počasí ve večerních hodinách opět nahrávala tvorbě lavin.



Když vyjdou zaměstnanci Luční boudy se psy na procházku, je vždy veselo

Dohra na úřadu

Z návratu Amandy se radoval celý personál Luční boudy. Fenka zhltila všechno, na co přišla, a během dvou dnů byla opět ve své kůži. Kdyby psi dokázali přemýšlet, asi by se fenky ze svého návratu tak moc netěšily. Touto příhodou jim totiž skončila volnost, kdy se mohly v hotelu pohybovat mezi hosty, jak chtěly, a dělat jim svojí přítomností radost. Riziko, že je opět nějaký turista pustí ven a ony se budou toulat, bylo velké. A tak začaly chodit na vycházky jen v doprovodu. Radost ze záchrany psů ale brzy zhořkla i samotnému řediteli Luční boudy a oběma záchranářům. Tak velká akce nemohla zůstat nepovšimnuta polskými pohraničníky a ti konali svoji povinnost. Vše nahlásili českým kolegům. Případ záchrany psů českými dobrovolníky na polském území je totiž něco jiného, než když se zachraňují lidé. Jde-li o lidské životy, pak jako by státní hranice neexistovala a záchranáři, jejich vozidla, lavi-

noví psi i helikoptéry mají volnost pohybu. Jenomže...

Pes je věc

Zákon považuje psa za věc a ta se v případě náhodného sklouznutí musí nechat na území druhého státu a ten se o ni postará. Nebo také ne. Zkrátka se rozhodne podle svého uvážení. A že by někdo vyslal muže pro zahraniční psy do lavinového terénu? Navíc v tomto případě ani nebylo jisté, zda fenky vůbec pád přežily.

Není pochyb o tom, že životy psům v tomto případě zachránila kamarádská výpomoc, když Jiřímu Holečkovi dobrovolně pomohli dva členové horské služby. A tak všem aktérům nezbylo než se kát a čekat, jak dopadne správním řízením o nedovoleném překročení státní hranice. Naštěstí u policie i správních orgánů našl pro záchranu psů pochopení a řízení dopadlo smírně.

Josef Růžička